

**“Peşə və kvalifikasiya standartların hazırlanması, onların iş analizinin aparılması
və modul tipli təlim proqramlarının metodologiyası”**

Vahabova L.

ARTİ-nin Peşə və ömürboyu təhsili şöbəsinin baş mütəxəssisi, Emal sənayesində bacarıqların inkişaf etdirilməsi üzrə sahə komissiyasının üzvü, BƏT-in Azərbaycanadakı eksperti, Kurikulum üzrə ekspert.

Xülasə: Məqalədə “Peşə və kvalifikasiya standartının hazırlanması, yenidən hazırlanması, təsdiq edilməsi, qeydiyyatının aparılması və müddətinin uzadılması Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 12 dekabr 2019-cu il tarixli 474 nömrəli Qərarı, onların iş analizinin aparılması barədə və modul tipli proqramlarının metodologiyası barədə danışılır.

Açar sözlər: Peşə və kvalifikasiya standartları (PKS), Azərbaycan Respublikasının ömürboyu təhsil üzrə Milli Kvalifikasiyalar Çərçivəsi (AzMKÇ), qeyri-formal və informal təhsil, Beynəlxalq əmək Təşkilatı (BƏT), Əmək Vərdişləri Modul sisteminin (ƏVM), nümunəvi təhsil proqramları (kurikulumlar), Kompetensiyaya Əsaslanan Modul Proqramı (KƏMP), İSCO-88/08.

Ключевые слова: Профессионально-квалификационные стандарты (ПКС), Национальная рамка квалификаций для обучения на протяжении всей жизни Азербайджанской Республики (АзНПК), неформальное и формальное образование, Международная организация труда (МОТ), Модуль трудовых навыков (МТН), типовые образовательные программы (курикулумы), Модульная программа, основанная на компетенциях (МПОК), ISCO-88/08.

Key words: Vocational and Qualification Standards (VCS), National Qualifications Framework for Lifelong Learning of the Republic of Azerbaijan (NQFLLAz), non-formal and informal education, International Labor Organization (ILO), Modules of Employable Skills (MES), exemplary educational programs (curricula), Competency Based Module Program (CBMP), ISCO-88/08.

Respublikamızda iqtisadiyyatın sürətli inkişafı, milli iqtisadiyyatın yüksəlişi, həyata keçirilən sosial islahatların bir istiqaməti də əmək ehtiyatlarının keyfiyyətinin yüksəldilməsi və əmək bazarının səmərəliliyinin artırılmasıdır. Peşə standartlarının hazırlanması və tətbiqi bu baxımdan çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Peşə standartı müvafiq peşə sahələrində işçilərin yerinə yetirdikləri əmək funksiyalarına qoyulan ümumi tələbləri, işçinin bilik, bacarıq və vərdişləri nəzərə alınmaqla, əmək funksiyalarını yerinə yetirməsinə imkan verəcək vəzifə öhdəliklərini və fəaliyyətləri özündə əks etdirir.

Qəbul olunmuş qaydalara əsasən, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində işçilərin peşə bacarıqlarına ehtiyaclarının öyrənilməsi, peşə və kvalifikasiya standartlarının hazırlanması ilə bağlı müzakirələrin keçirilməsi və qərarların qəbul edilməsi məqsədilə sahə komissiyaları yaradılmışdır. Sahə komissiyalarının əsas vəzifəsi dövlət orqanları, təhsil müəssisələri, işəgötürənlər, həmkarlar və onların birlikləri tərəfindən həyata keçirilən fəaliyyətin əlaqələndirilməsidir. Sahə komissiyaları iqtisadiyyatın 14 sahəsi üzrə fəaliyyət göstərir.

Peşə və kvalifikasiya standartları əmək məhsuldarlığının yüksəlməsində, işçi qüvvəsinin mobilliyində, əldə edilmiş bilik və bacarıqların tanınması üçün zəruri olan normativ sənəddir. Əmək bazarının təhlili əsasında müəyyən olunmuşdur ki, ölkədə orta hesabla 1000 peşə üzrə peşə və kvalifikasiya standartların hazırlanmalıdır. Və həmçinin, standartların məhz işəgötürənlərin tələbi əsasında formalaşması üçün, tədris proqramlarının əmək bazarının tələblərinə uyğun hazırlanması məqsədilə işəgötürənlər də peşə və kvalifikasiya standartlarının hazırlanması prosesinə cəlb olunub.

Təhsilin “innovasiya” paradigmasının, “maarifçilik” paradigmasına transformasiyası, inkişaf prioritetinə istiqamətlənməsi ilə üstünlük təşkil edən “Ömür boyu təhsil” ideyası və təhsilin məhsuldar olmayan modelindən məhsuldarlığa keçidi ilə xarakterizə olunur. Belə ki, təhsilin paradigmasının dəyişməsi şəraitində çevik təlimin sisteminin təşkili və şəxsiyyətin bilik səviyyəsini yüksəltməsi əhəmiyyətli yer tutur.

İlk dəfə 1965-ci ildə “ömürboyu təhsil” ideyası YUNESKO-nun konfransında təqdim edilmiş, 1970-ci illərin ortalarından etibarən isə təhsil islahatının əsası kimi bir çox ölkələrə yayılmışdır. Hələ 1979-cu ildə kanadalı tədqiqatçı və pedaqoq Allen Tough dərc etdiyi məqaləsində öyrənmə prosesinin 70%-nin formal təhsildən kənarında keçdiyini iddia etmiş və bununla da təhsilin insanın müəyyən yaş aralığında təhsil müəssisəsində aldığı biliklərlə sərhədlənmədiyi ideyası geniş yer almağa başlamışdır.

Azərbaycan Respublikasının ömürboyu təhsil üzrə Milli Kvalifikasiyalar Çərçivəsi (AzMKÇ) milli kvalifikasiyaların sistemləşdirilməsi üçün bir vasitə olmaqla bütün təhsilənlər, təhsilverənlər və işəgötürənlər üçün hazırlanmışdır və milli kvalifikasiyaların beynəlxalq kvalifikasiyalarla uyğunluğuna xidmət edir.

Azərbaycan Respublikasının ömürboyu təhsil üzrə Milli Kvalifikasiyalar Çərçivəsi (AzMKÇ) milli kvalifikasiyaları sistemləşdirir və onların beynəlxalq kvalifikasiyalarla uyğunluğunu asanlaşdırır, Avropa Ali Təhsil Məkanının Kvalifikasiyalar Çərçivəsinə və Ömürboyu təhsil üzrə Avropa Kvalifikasiyalar Çərçivəsinə istinad edir. Həmçinin:

- fərqli kvalifikasiyaları təsvir, təsnif, müqayisə etməyə və başa düşməyə köməklik edir;
- formal, qeyri-formal və informal təhsil nəticəsində əldə olunmuş nailiyyətlərin tanınmasını və təsdiq edilməsini asanlaşdırır;
- ümumi təhsil, peşə təhsili və təlimi, orta ixtisas təhsili, ali təhsil və əlavə təhsil üzrə kvalifikasiyaları əhatə edir;
- ömürboyu təhsil konsepsiyasını və imkanlarını təşviq edir;

Al tərəfindən maliyyələşdirilən "Bacarıqların proqnozu və işçi qüvvəsinin planlaşdırılması sahəsində Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin potensialının gücləndirilməsi" Layihəsi

PKS 1-ci ilkin versiya

PEŞƏ STANDARTI
"KAFEL USTASI"

SƏVİYYƏ 3
İSTİNAD KODU -
ŞURANIN QƏRARININ TARİXİ VƏ
NOMRƏSİ / _____

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Sərəmən No: _____, tarixi _____ qərarı təsdiq edilmişdir.

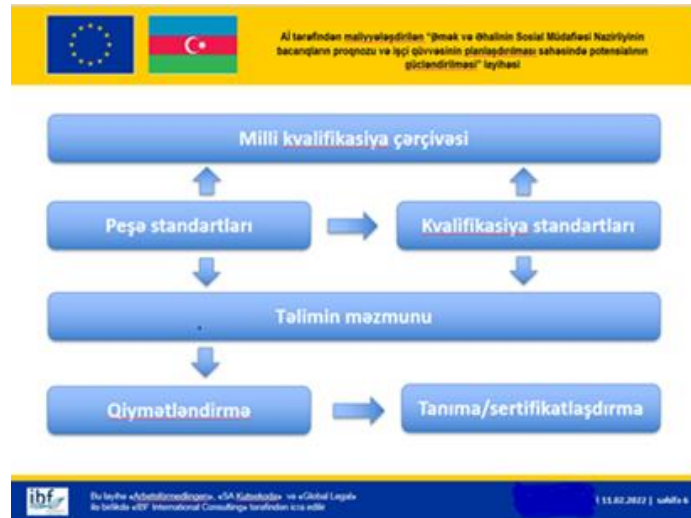
Vəzifə	KAFEL USTASI
Azərbaycan Respublikasının Əmək İşləri Dövlətini Kəndçilik və Qanunçuluq Nazirliyində (KAFEL) peşə standartı tərtibatçısı	SƏVİYYƏ 3
İstinad Kodu: (peşə standartı) işçiyə əsasən, peşə standartının ədədlərindən - PS, Müqəddəs Təsəvvül Kodu, ARCP (səviyyəsi)	
Peşə standartının tərtibatçı məsul komissiyasının adı	İnqabat
Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi Sərəmən peşə standartının tərtibatçı dairəsinin tərtibatçı və rəhbəri	
Yoxlanma tarixi	01
TASİD olunmuş yoxlanma tarixi	2026

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, 2021

Bu layihə «ArtıqFormedding», «SA Kutsekod» və «Global Legal» ilə birlikdə «IBF International Consulting» tərəfindən icra edilir.

| 11.02.2022 | səhifə 8

Əmək bazarında aparılmış sorğu əsasında iqtisadiyyatın prioritet sahələri üzrə 350 peşə və kvalifikasiya standartı hazırlanıb. Həmin standartlar təsdiqlənərək Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin elektron xidmətlər portalı üzərindən fəaliyyət göstərən “Peşə və Kvalifikasiya standartlarının Reyestri”ndə yerləşdiril E-məlumat bazası olacaq həmin reyestr işəgötürənlərin, digər maraqlı tərəflərin qeyd edilən standartların hazırlanmasında yaxından iştirakına da şərait yaradacaq.

Dünyanın bir çox ölkələri təhsil sisteminin və kadr hazırlığının sadələşdirilmiş yollarını axtarır və ənənəvi pedaqogikanın yığılmış çoxəsrlik təcrübəsinə kömək edən peşə təhsilinin yeni konsepsiyasını həyata keçirir. Son illər ölkəmizdə də bu istiqamətdə bir sıra işlər görülür.

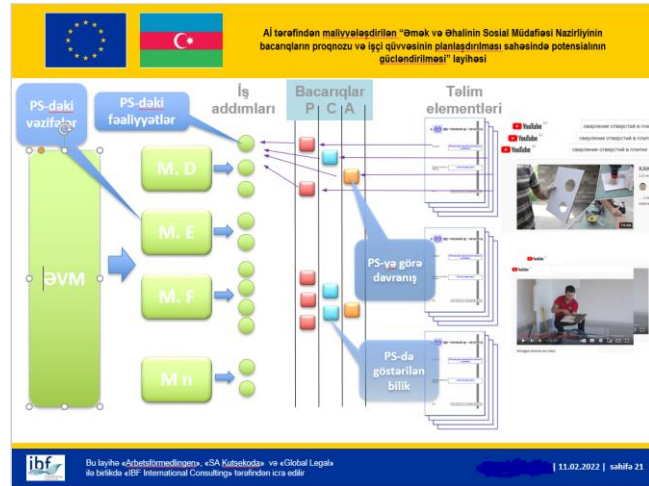
Ölkəmizdə peşə təhsilinin yeni məzmununun formalaşdırılması islahatların öncül istiqamətlərindən biri kimi müəyyən edilmiş və məzmunun əmək bazarının tələblərinə uyğun olaraq, məzunların həm ölkədə, həm də xaricdə, əmək bazarında işlə təmin edilməsinin rahatlığı əsas prinsip olaraq qalır. Bu istiqamətdə müasir peşə təhsilinin məzmunu - təhsilənlərin, cəmiyyətin, dövlətin maraq və tələblərini, təhsilənlərin yaş, fizioloji və psixoloji xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla onların dünyagörüşünün formalaşmasını, ömürboyu təhsil konsepsiyasına və bazar münasibətlərinin tələblərinə uyğun zəruri sərişmələrə yiyələnməsini,

müstəqil, yaradıcı şəxsiyyət kimi əmək fəaliyyətinə hazırlanmasını, cəmiyyətin faydalı və məhsuldar üzvünə çevrilməsini təmin edir.

Peşə hazırlığı sistemin dəyişdirilməsi, əmək bazarında işçi qüvvəsinin real tələblərə uyğun kadr hazırlığına əsaslanan istiqamətlə gedir. Əlavə təhsil sistemində təlimin keyfiyyətinin artırılması üzrə aparılan tədqiqatların aktuallığı, yalnız peşəkar keyfiyyətli kadrlara sosial tələbləri çətinləşdirməyə deyil, eyni zamanda yeni peşələrə yiyələnməsinə, şəxsiyyətin daima öz biliyini inkişafına yönəldilməsinə və şəxsiyyət motivlərinin fərdiliyinin göstərilməsinə səbəb oldu.

Kvalifikasiyanın artırılması–optimal müddət ərzində dinləyicilərdə elmin yeni nailiyyətləri haqqında bilik, bacarıq, nəzəriyyənin tətbiqi və təcrübənin ötürülməsi vasitəsi, vərdişlərin elmi sisteminin daha çox effektivə, yenidən təşkil etməyə yönəldilmiş məqsədli BƏT-in yaratdığı təlim sistemlərsən biri əmək vərdişləri modul sistemin (ƏVM), Kompetensiyaya Əsaslanan Modul Proqramı (KƏMP) və nümunəvi təhsil proqramları (kurikulumları) əsasında həyata keçirilir.

Hər iki sistem kompetensiyalara əsaslanan modul təliminin əsasını təlim nəticələrinə yönümlülük (nəticəyönümlülük) təşkil edir. Tədris müəssisələrinin modul təliminə keçməsi prosesi çox mürəkkəb prosesdir, çünki illərlə toplanmış, ənənə halını almış təcrübə və streotiplərin qırılmasını tələb edir.

Modul anlayışının yaranması.

Modul təlim ideyalarının mənşəyi öyrənmə məzmun vahidlərinin xarici konsepsiyasının yaranması ilə bağlıdır (müəlliflər S.N.Posiletveyt, B.Qoldşmid, M.L.Qoldşmid və C.Russel). Bu konsepsiyanın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, tədris materialının nisbətən kiçik bir hissəsinin muxtar mövzu kimi götürülməsi və belə muxtar mövzulardan təlim kursunun formalaşdırılması məqsədəuyğundur. Əvvəlcə belə bölmələr "mikrokurslar" adlanırdı, sonra "mini kurslar" kimi tanınmağa başladı. Onların məzmunu və həcmi, didaktik çalışmalarla təyin edilirdi. Minikurslar ilk dəfə olaraq ABŞ universitet və kolleclərində tətbiq edildi və sürətlə yayıldı. Sonralar bu anlayış modul ("module") və uyğun olaraq modul təlimi ("modular instruction") ilə əvəz edildi. Modul təliminin banısı amerikalı tədqiqatçı J. Rassel modul metodologiyasını təlim materiallarını özündə cəmləşdirən təlim paketlərindən ibarət bir konseptual vahid olmasını şərh edir. Modul terminin semantik mənası funksional düyündür. Modul təliminin banısı amerikalı tədqiqatçı J. Rassel təsdiq edir ki, modulun

məzmununu mənimsəmək üçün komfort şərait yaradıldığı üçün modul təlimi öyrənəndən bilavasitə cavabdehlik tələb edir. Bu yanaşmada təlimin motivi əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirilir. Belə ki, öyrənənlər sərbəst olaraq özlərinə rahat bir üsulu, vasitəni və öyrənmə tempini seçə bilər. Modul metodologiyası - təlimə və vərdişlərin inkişafına sistemli yanaşmadır.

Modul - latınca "modullar" - "ölçü", "yol" sözündəndir. Modul texnologiyasının problemlərini tərtib edənlər onun didaktik tərifinin dəqiq elmlərdə, texnologiyada modulun başa düşülməsi ilə əlaqəsini vurğulayırlar: bu, müəyyən məhdudiyyətlərlə məhdudlaşan, müəyyən bir işin icrasını təmin edən bir növ inteqral funksional sistemdir. əvvəldən axıra kimi fəaliyyət göstərir. Yəni, funksional və struktur cəhətdən müstəqil vahiddir, nisbətən müstəqil hissə - obyekt başqa daha mürəkkəb obyektin bir hissəsi kimi və ya fərdi məhsul, vahid, obyekt şəklində ola bilər.

Modul təlim sistemi kvalifikasiyanın artırılması zamanı innovativ pedaqoji texnologiyalar arasında xüsusi yer tutur. Belə ki, modul metodologiya sisteminin əmək bazarının tələblərinə uyğun tez dəyişməsinə və fərdi öyrətmə imkanlarını nəzərə alaraq, demək olar ki, bu texnologiya mobil, möhkəm və dinamikdir. Bu səbəbdən Beynəlxalq Əmək Təşkilatı tərəfindən işlənilib hazırlanan modul metodologiyası təcrübəsi çevik təlim sistemini təkmilləşdirməyə imkan yaradan vasitələrdən bir nümunədir.

Modul təlim sistemi 60-cı illərdə ABŞ-da meydana gəldi və bir çox tədqiqatçı müəllimlər modul təliminə fərdi və diferensiasiyası məsələsinin uğurlu həllinə imkan verən texnologiya kimi diqqətlərini cəmləşdirdilər. Praktiki olaraq pedaqoji kadrların təlimində modul təliminin tətbiqi təcrübəsinin təhlilində dağınıqlıq aşkar edilmədi.

Personalın modul tədris sistemi ilə hazırlanmasının ənənəvi hazırlıqdan əsas prinsiplial fərqi ondan ibarətdir ki, modul sistemində tədris informasiyasının əsas daşıyıcısı tədris elementidir. Bu halda müəllim hər bir dinləyicinin tədris materialını daha yaxşı qəbul edib, mənimsəməsi üçün əlverişli şəraiti təmin etməlidir. Belə şəraitdə tədris prosesinin təşkili spesifik xüsusiyyətə malikdir. Hazırlıq işlərini düzgün təşkili əsas əhəmiyyət kəsb edir. Hazırlıq işləri effektiv tədris prosesini təmin edən bir sıra addımlar kompleksidir. Hazırlıq işlərinin ilk mərhələsi müəllim heyətinə modul tədris sisteminin metodologiyasını

öyrətməkdən ibarətdir. Tədris həm müəyyən peşə və sənətlər üzrə səviyyəli təlimatçı hazırlığını və həmçinin personalın modul tədris sistemi çərçivəsində hazırlığının bütün iş kompleksini təmin edən xüsusi seminarlarda aparılır. Personalın modul tədrisini həyata keçirən müəllimlər tərəfindən tədris elementlərinin bütün paketini diqqətlə öyrənilməli, lazım gəldikdə yerli şəraitə uyğun olaraq, dəyişdirilib, istifadəçinin dilinə çevrilməlidir.

Təlim elementlərinin hazırlanması texnologiyası. Təlim elementlərinin müvafiq psixoloji sferalara (psixomotor, intellektual və emosional) aidiyyətliyi

P- psixomotor hərəkət bacarıq.
İ - intellektual bacarıqlar (bilir, aşılayır, reaksiya verir).
E - emosional bacarıq (məqbul sayır, dəyərləndirir, təşkil edir).

Modul təlim sisteminin aşağıdakı xüsusiyyətləri vardır:

- Dinləyicilərin tədrisi fərdi dərslər (tədris) proqramı üzrə həyata keçirilir. Fərdi proqram isə dinləyicilərin giriş testləri əsasında təyin olunmuş bilik və bacarıqları nəzərə alınmaqla təşkil olunur;
- Ənənəvi peşəkar hazırlıq sistemi ilə müqayisədə müəllimin vəzifələri dəyişir. Bilik, bacarıq və vərdişləri vermək məsuliyyəti, dinləyicilərin tədrisində hər bir elementini praktiki olaraq mənimsəməsi üçün daha əlverişli şəraitin yaradılması məsuliyyətinə çevrilir;
- Bütün dinləyici qrupu üçün tədris planı və cədvəli üzrə əvvəlcədən planlaşdırılmış tədris tempi əvəzinə hər bir dinləyici öz xüsusi tempi ilə öyrədilir;
- Müəllimlə dinləyici arasındakı qarşılıqlı əlaqənin prinsip və psixologiyası dəyişir. Belə ki, peşəkar hazırlığın modul sisteminə tədris informasiyasının əsas daşıyıcısı tədris elementidir. Müəllim hər bir dinləyicinin aktiv olması üçün ayrı-ayrılıqda onlara kömək edərək tövsiyələr verir, fərdi rəhbərlik edir. Əvvəllər bunlar tələb olunmurdu. Həmçinin qrupun fəaliyyətini istiqamətləndirir, onu idarə edir və dərslər vaxtı nizam-intizamı qoruyur;

Altı əsas kateqoriya əsasında təlim elementlərinin siyahısının hazırlanması. "Addım-təlim" məlumat cədvəli.

- 1 kateqoriya - əməyin təhlükəsizliyi;
- 2 kateqoriya - fəaliyyət;
- 3 kateqoriya - nəzəri informasiya (məlumatlar);
- 4 kateqoriya - qrafik informasiya;
- 5 kateqoriya - texniki informasiya (materiallar, komponentlər, metodlar);
- 6 kateqoriya - texniki informasiya (alətlər, mexanizmlər, avadanlıqlar);

Modul təliminin nəzəriyyəsi və praktikasındakı modulda praktiki materialın nəzəriyyə ilə nisbəti verilir: 80%-dən 20%-ə qədər.

Məqsəd prinsipinə uyğun olaraq üç növ modul var: məlumatlandırıcı (elmin əsaslarını öyrənmək üçün), fəaliyyət göstərici (bacarıq və fəaliyyət metodlarının formalaşdırılması üçün) və qarışıq.

Modul texnologiyadan istənilən təhsil sistemində istifadə oluna bilər. Ömürboyu təhsil çərçivəsinin əsas komponentlərindən sayılan yaşlıların təhsilinin peşə təhsili müəssisələrində təşkil edilməsi, eləcə də informal və qeyri-formal təhsil əsasında formalaşan səriştələrin tanınması istiqamətində də modul texnologiyası yaxşı alət sayılır.

Həyatın tələblərinə cavab tapmaq və yeni peşələrə yiyələnmək üçün müəllimlərin təhsili zəruridir. Əlbəttə əvvəldən müəyyən biliklərə malik olan, dövlət təhsil ocaqlarında lazımı ixtisaslara yiyələnən mütəxəssislər yeni iş yerləri ilə təmin olunmaları üçün öz ixtisaslarını təkmilləşdirməli və ya yeni məqsədyönlü ixtisaslara yiyələnməlidirlər, yəni təhsillərini yeni iş yerləri tapmaq üçün davam etdirməlidirlər. Belə təhsili isə işsizliyi aradan qaldırmaq məqsədi ilə təşkil olunmuş müvafiq kurslarda davam etdirmək olar. Artıq təcrübəyə malik olan peşə adamlarının yeni ixtisaslara yiyələnməkləri yaşlıların təhsili deməkdir. İnsan ömür boyu öz biliyini artırmalı, oxumalı, öyrənməli və inkişaf etməlidir. Bu təhsil onun həyatını daha maraqlı və axarlı edər.

6. Tədris modullarının məzmunu (spesifikasiyası)

Modulun kodu						
Modulun adı		Saç düzümləri				
Modulun tədris saati						
Təlim nəticəsi	Tədrisin məzmunu				Qiymətləndirmə meyarı	
	Nəzəri	Dərs saati	Praktiki	Dərs saati	Bilir	Bacarrır
Təlim nəticəsi 1 – Saçların isti və soyuq üsulla burulması və düzəldirilməsini bacarmaq	Saçların soyuq üsulla burulma metodları. Saçları isti üsulla burulması.	2	Saçların biqüdiylə burulması. Maşa ilə saçın burulması Saçın plisse edilməsi Saçların qaynaq edilməsi Saçın pırpızlaşdırılması	14	Saçların soyuq üsulla burulma metodlarını danışır Saçları isti üsulla burulmasını izah edir.	Saçların soyuq üsulla burulma metodlarını tətbiq edir Saçları isti üsulla burulmasını nümayiş edir
	Müxtəlif saç düzümlərinin təyinatı və düzüm texnologiyası	1	Delfin saç düzümü. Müxtəlif saç düzümləri. Ziyafət saç düzümləri.	14	Müxtəlif saç düzümlərinin təyinatı və düzüm texnologiyasını bilir	Müxtəlif saç düzümlərinin təyinatı və düzüm texnologiyasını nümayiş edir
Praktiki işlərin siyahısı	Təlim nəticəsi 1 - Saçların isti və soyuq üsulla burulması və düzəldirilməsini bacarmaq		Praktiki iş 1 - Saçın dibindən burulmanı göstərin Praktiki iş 2 - İki koklyuşka ilə saçı burun. Praktiki iş 3 - Üç koklyuşka ilə saçın burulmasını göstərin.			
Təlim nəticəsi	Tədrisin məzmunu				Qiymətləndirmə meyarı	

Tədqiqat hipotezinə görə, əlavə peşə təlimi sistemində təlim prosesi modul sistemi ilə təşkil edilərsə, təlim prosesi müəllimin peşəkar fəaliyyətinin sistemli təhlili əsasında qurularsa, təlimin şəxsiyyətə təyin edilmə əsasında istiqamətləndirilməsi kimi tələblərə cavab verərsə, o zaman pedaqoji kadrların peşəkar hazırlığı və kvalifikasiyanın artırılması effektiv ola bilər.

İstifadə olunan ədəbiyyat

- Peşə və kvalifikasiya standartları barədə Nazirlər Kabinetinin 474 və 475 №-li Qərarları

- “Modul tipli kurikulumlar və ilk peşə-ixtisas təhsili” R.Əsgərov, M. Qurbanov. Bakı-Mütərcim-2015.
- Aİ tərəfindən maliyyələşdirikən “Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin bacarıqların proqnozu və işçi qüvvəsinin planlaşdırılması sahəsində potensialının qücləndirilməsi” layihəsi. “Modul təlim proqramları və PKS-də iş prosesləri və metodoloji əsaslar haqqında təqdimat” D.Anişenko . Bakı -2022
- “Peşə təhsilində modul təlim sistemi üzrə əmək vərdişlərinin inkişaf perspektivləri” Əsgərov R., Mehdizadə F. Vahabova L., Mazanova O. Təhsil problemləri qazeti 2011 №28
- “Обучение в течение всей жизни и профессиональное образование.” О.Н. Олейникова, А.А. Муравьева. Н.М. Аксенова Москва, 2011.
- https://www.sosial.gov.az/post_433504

Л. Вагабова.

«Разработка профессиональных и квалификационных стандартов, анализ их работы и методология модульных программ обучения»

Аннотация: Статья рассматривает Решение Кабинета Министров Азербайджанской Республики от 12 декабря 2019 года № 474, «Об утверждении «Правил разработки, переработки, утверждения, регистрации и распространения профессиональных и квалификационных стандартов» об

их анализе и методологии модульных программ.

L.Vahabova.

"Development of professional and qualification standards, their work analysis and methodology of modular training programs"

Abstract: The article "On approval of the" Rules for the development, retraining, approval, registration and extension of professional and qualification standards "of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan dated December 12, 2019 No. 474, their analysis and modul methodology of the programs is discussed.